

סוכות, שמיני עצרת ושמחת תורה – איגרת מידע לעובדים בארגוני רווחה ושירותים חברתיים

סוכות תשפ"ד (2023) יחל השנה בערב שבת (שישי) 29.9.23 עם שקיעת החמה וימשך עד שמיני עצרת - שמחת תורה. שמיני עצרת יחול ביום בערב שבת (שישי) ה - 6.10.23 עם שקיעת החמה ויסתיים למחרת, שבת ה- 7.10.23 בצאת הכוכבים.

רקע כללי

סוכות הוא החג השלישי מבין שלושת הרגלים המופיעים בתורה והוא נחוג במשך שבעה ימים. כאשר בית המקדש היה קיים היתה מצוה לעלות בו לירושלים. מצוות החג המרכזיות הינן: ישיבה בסוכה ולאכול בה את ארוחות החג וכן נטילת ארבעת המינים: לולב מעץ התמר, שלושה ענפי הדס, שתי ערבות ואתרוג אחד. משמעות ה'ישיבה' בסוכה הינה להעביר את מרכז הפעילות הביתית לסוכה בדגש על אכילה ושינה. **יום החג הראשון הוא יום טוב בו יש ציווי על שביתה ממלאכה בדומה לשבת** ואחריו חלים ימי חול המועד. בחג קיימת מצוות שמחה ("ושמחת בחגך") ועל האדם לשמח את בני ביתו בבגדים חדשים ובמאכלים חשובים.

שמיני עצרת הוא חג מן התורה החל בכ"ב בתשרי, למחרת היום השביעי והאחרון של חג הסוכות. שמיני עצרת מתקיים אמנם בסמיכות לחג הסוכות, אך הוא נחשב לחג בפני עצמו. בחג זה נוהג לומר את תפילת הגשם, שבה מבקשים שנה ברוכה לקראת עונת הגשמים הקרבה ובה. וממנו מתחילים להזכיר בכל תפילה את הנוסח לתפילות החורף – "משיב הרוח ומוריד הגשם". **שמחת תורה** המועד המציין את סיום המחזור השנתי של קריאת התורה והתחלת מחזור חדש. את שיאן של חגיגות סיום המחזור השנתי מסמלות "הקפות", בהן מוציאים את כל ספרי התורה ועורכים עימם שבע הקפות או יותר, מסביב לבימה, בליווי שירה וריקודים. את טקס ההקפות נוהגים לערוך בלילה וביום במהלך החג. יש הנוהגים לערוך הקפות שניות גם בצאת החג.

מידע שימושי לצוות ועצות להתנהלות בתקופה זו:

- **סדר היום:** המצווה היא לשבת בסוכה, לאכול ולישון בה. אירגונים שונים מקימים סוכה בחצר האירגון (תחת כיפת השמים) על מנת לאפשר לשוהים במקום (מבקרים וצוות) לקיים את מצוות החג. בשמחת תורה חוגגים בבית הכנסת, כמפורט לעיל.
- **פגישות ומפגשים טיפולים:** בימי חול המועד, כשניתן לעשות את הטיפול במועד אחר, יתכן שיהיו פונים שיבקשו לשנות את המועד.
- **התייחסות הארגון:** כדאי לשים לב לכך שפעמים רבות בניית הסוכה מופקדת בידיהם של אנשי אחזקה שאינם בקיאים בהלכות בניית סוכה, ולכן הסוכה עלולה להיות פסולה מבחינה הלכתית. מומלץ להסתייע בסמכות רבנית לבניית הסוכה בארגון.
- **פעילות מקצועית:** על פי ההלכה, בימי חול המועד אנשים העובדים במשרות שאינן חיוניות לתפקודו הנחוץ של המוסד אמורים לצאת לחופשה במידה והחופשה אינה פוגעת בפרנסתם. בשל העובדה שימי חול המועד הינם ימים מקוצרים, וכן שעובדים רבים נמצאים בחופשה, יש לשקול שלא לקיים השתלמויות מקצועיות בתקופה זו.

האיגרת עובדה על סמך איגרת סוכות ושמחת תורה לאירגוני בריאות שנכתבה על ידי צוות המרכז הבין תרבותי לירושלים שבחר להיעזר בגישת ה- Creative Commons לקוד פתוח כגישה מנחה לצורך הגדרת אופני השימוש בחומרים שלו. אגרות מידע נוספות ניתן למצוא [בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים](http://jicc.org.il/heb/) (<http://jicc.org.il/heb/>).